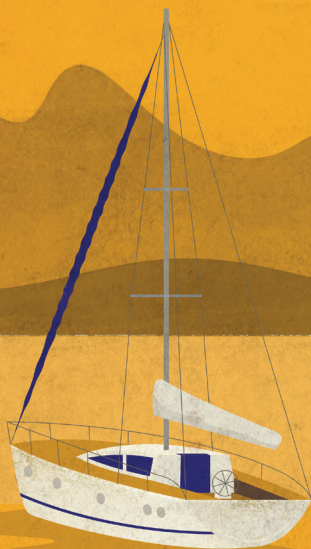

ΕΥΤΥΧΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Η ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ
ΜΙΚΡΟΥ ΘΕΟΥ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΙΚΑΡΟΣ

Η ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΘΕΟΥ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

© Ευτυχία Γιαννάκη & Εκδόσεις Ίκαρος 2020

ISBN 978-960-572-335-4

ΕΥΤΥΧΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Η ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΘΕΟΥ

ΙΚΑΡΟΣ

Στη Λίτσα,
τη βαθιά ανατόμο της ανθρώπινης ψυχής,
για τη φιλία της.

«Υπάρχει μόνο ένα πράγμα που φοβάμαι
στη ζωή μου, φίλε μου:
ότι μια μέρα το μαύρο θα καταπιεί το κόκκινο».

MARK ROTHKO

ΠΑΡΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 1985

Το σουβενίρ

Ο βυθός ήταν ανακατεμένος. Οι βορειοδυτικοί άνεμοι σφυροκοπούσαν το νησί εδώ και δυο μέρες. Όσο περνούσε η ώρα η ανάσα του δυσκόλευε, το ίδιο και οι κινήσεις του. Μίκραινε, χανόταν. Ο ήλιος ένα αστέρι που έσβηγε για όποιο βουτούσε στα σαράντα μέτρα και ο φακός του ίσα που κατάφερνε να ανοίξει μια τρύπα ελάχιστα μέτρα μπροστά του. Μια σπείρα χωρίς άκρη. Υποθαλάσσιες δυνάμεις αναστάτωναν την άμμο δίπλα του. Κάτι φοβερό θα συνέβαινε, το ένιωθε. Οι πνεύμονές του δυο σφουγγάρια που διαλύονταν. Βούλιαζε μόνος, παλαντζάροντας στην υγρή κοιλιά που τον κατάπινε αργά, αλλά σταθερά. Ούτε ίσκιος ούτε μυρδιά. Ψύχος. Ένα χάος με παράξενη βαρύτητα, απάνθρωπο, τίγκα στις φυσαλίδες αζώτου με τη νόσο των δυτών να παραμονεύει. Ένα ευρύχωρο αδιέξοδο στο οποίο οδηγείται κανείς μόνος.

Ένας απότομος βόμβος διαπέρασε τα τύμπανά του. Αν κάρφωνε το κεφάλι του σε τοίχο θα πονούσε λιγότερο. Ήταν

πιωμένος. Ποια νόσος των δυτών, η νόσος των ηλιθίων, σκέφτηκε. Ποιος ξανοίγεται με τέτοιο αέρα και ποιος βουτάει μεθυσμένος; Εμβοή, ακανόνιστοι χτύποι καρδιάς, λάμψη και μετά, ένα πέπλο.

Αναρωτήθηκε αν θα την ξανάβλεπε. Οι δυνάμεις του συνθλίβονταν στην πίεση του υδάτινου όγκου. Την φαντάστηκε να τον περιμένει για ώρες κολλημένη στο παράθυρο της κουζίνας με πρόσωπο αλλοιωμένο από την αγωνία. Στο μυαλό του στριφογύρισε το γιασεμί που τύλιγε την πέργκολα στην αυλή του σπιτιού τους, με τα λευκά του πέταλα και τη μυρωδιά τους, την ατέρμονη κίνηση και τις σκιές τους, όπως έτρεμαν και σκορπίζονταν τις τελευταίες μέρες στις αιφνίδιες ριπές του ανέμου, αφήνοντας στη θέση τους μικρές τρύπες να χάσκουν στο κενό. Το ήξερε πως ο θάνατός του θα σήμαινε και τον δικό της θάνατο. Ήταν η άγκυρά της, άλλωστε κάθε παιδί είναι μια άγκυρα στο χάος. Αν χανόταν, θα χανόταν και η ίδια.

Εξακολούθησε να κολυμπάει αποπροσανατολισμένος. Ο χρόνος του ψαλιδιζόταν. Του φάνηκε ότι δυο ασημένιες μουρμούρες κοιτάχτηκαν μεταξύ τους προτού τον προσπεράσουν. Τι παράδοξο, ο κόσμος του διαλυόταν μέσα σε στρόβιλο κι αυτός κολλούσε σε σκέψεις για ψάρια που συνεννοούνται με το βλέμμα. Το βάρος μπερδεύονταν με την ελαφρότητα και ο τρόμος επιστράτευε το αστείο. Ασάφεια. Ρεύματα που συγκρούονταν δίπλα του, παράξενα σχήματα στην άμμο, φύκια που έτρεμαν, ψάρια φουσκωμένα σαν μπαλόνια. Ψευδαίσθηση, ένας ρευστός γρίφος με ανύπαρκτα πλάσματα του βυθού να αιωρούνται μπροστά

του ασπόνδυλα, με τα μάτια τους εξογκωμένα στο σκοτάδι. Πηχτός φόβος ως αποτέλεσμα πηχτής βλακειάς.

Η τελευταία σταθερή εικόνα που συγκράτησε πριν να βουτήξει ήταν το σκάφος του, ένα Gallart 13.5 MS, μοντέλο του 1980, σαν καινούριο, αγορασμένο από δεύτερο χέρι με αιματηρές οικονομίες λίγους μόλις μήνες μετά την κατασκευή του. Πόσες δουλειές σχεδίαζε να κάνει με το καινούριο σκάφος του και πόσες είχε κάνει ήδη με μέσα μηδενικά πριν από την Μπαμπαλού, παίζοντας το κεφάλι του κορόνα γράμματα; Χανόταν στον βυθό και το μόνο που σκεφτόταν ήταν ότι αγαπούσε εκείνο το σκαρί με το αστείο όνομα που χόρευε στα κύματα. Τίποτα δεν θα γινόταν χωρίς την Μπαμπαλού, τίποτα δεν θα γινόταν αν δεν δενόταν με τα αντικείμενα πολύ περισσότερο απ' ό,τι με τους ανθρώπους. Τα αντικείμενα ήταν οι δικές του άγκυρες στο τρικυμισμένο χάος, η θεραπεία της ύλης, όπως έλεγε. Το ήξερε πως αν κατάφερε να βγει ζωντανός η μνήμη θα προΐνιζε τα συμβάντα κι όλα θα συρρικνώνονταν σε μια ιστορία ανάμεσα σε εκατομμύρια άλλες. Πολύ μπλα μπλα προορισμένο να εξανεμιστεί. Ακόμη και ο ίδιος θα σκέβρωνε για να χωρέσει στην αφήγησή του κι ας ήταν ο πρωταγωνιστής της. Οι πάντες μικραίνουν για να χωρέσουν σε μια ιστορία που παραμένει αιωνίως μεγαλύτερη από τους ίδιους.

Η ιστορία του ήταν ότι εκείνη την ώρα δυσκολευόταν να ορίσει τις κινήσεις του. Γνώριζε πως δεν γινόταν να τα παρατήσει, είχε ρίξει ένα σωρό λεφτά στο σκάφος, είχε πειράξει την καρδιά του γι' αυτή η δουλειά, οι άλλοι στο εξωτερικό τον περίμεναν, έκανε όνειρα, θ' αγόραζε επιτέ-

λους τα συλλεκτικά γυαλιά ηλίου Cartier με σκελετό χρυσό 18 καρατίων που τα λιγουρευόταν μήνες, θα κατάφερνε να φύγει από τη χώρα. Η αστραφτερή Μπαμπαλού ήταν η μόνη σανίδα σωτηρίας κι αναμφισβήτητα η μεγαλύτερη αγάπη του. Είχε το παρατσούκλι της μάνας του. Οι περισσότεροι νόμιζαν ότι το σκάφος πήρε το όνομα της μάνας, στην πραγματικότητα όμως, η μάνα του άλλαξε όνομα αφότου αγοράστηκε το σκάφος.

Ήταν απόγευμα, στο σπίτι τους στο νησί κατέστρωνε μεγαλεπήβολα σχέδια κοιτάζοντας τη λεπτή γραμμή του ορίζοντα ή μάλλον πέρα από τον ορίζοντα, πέρα από κάθε λεπτή γραμμή. Η μάνα του έπλενε πιάτα, κοιτάζοντας την ίδια ακριβώς σχισμή, παγιδευμένη κι αυτή ανάμεσα στα επίγεια και τα ουράνια, κολλημένη πάντα δίπλα του. Από δω και πέρα θα σε φωνάζω Μπαμπαλού, της δήλωσε αποφασιστικά. Στο άκουσμα της παράξενης λέξης ο νεροχύτης γέμισε αίμα. Ένα ποτήρι έσπασε στην αριστερή της παλάμη και δυο μικρά γυαλάκια καρφώθηκαν στον δείκτη της. Το κόψιμο ήταν γλυκό. Δεν το θεώρησε καλό σημάδι, αλλά γέλασε με το παράξενο όνομα που στο κάτω κάτω δεν σήμαινε τίποτα. Φαίνεται ότι ο τρόμος επιστράτευε συχνά το αστείο στην οικογένεια. Αν το όνομα έλεγε κάτι στον μοναχογιό της, σύντομα θα έλεγε και σ' εκείνη. Πες πως σφάξαμε έναν κόκορα για το καλό, του ψιθύρισε ξεπλέοντας το αίμα της με σαπούνι. Ο κόκορας ήταν η ίδια. Θα μπορούσε να θυσιαστεί για χάρη του, αν κάποια ηλίθια πρόληψη έλεγε ότι αυτό χρειαζόταν για να του πάνε καλά τα πράγματα στο εξής. Λίγος τριμμένος καπνός στην πληγή

και τα βαφτίσια ολοκληρώθηκαν. Μπαμπαλού, Μπαμπαλού, θα την κάνουμε γι' αλλού, του τραγούδησε σκαρώνοντας μια πρόχειρη ομοιοκαταληξία. Τέτοια αγάπη του είχε αναγνωρίζοντας τη διαστροφή και την ανάποδη ομορφιά που διέκρινε τη σκέψη του, ακόμη και όταν ήταν νηφάλιος, κυρίως όταν ήταν νηφάλιος.

Θα την κάνουμε γι' αλλού, τραγουδούσε πάλι η φωνή της μέσα του. Μια μεμβράνη τεντωνόταν στο κεφάλι του, σαν ηχείο που δοκιμαζόταν σε χαμηλές συχνότητες. Νωρίτερα όλα κυλούσαν με τον συνηθισμένο ρυθμό τους. Έφυγε από το χωριό με τον συνεργάτη του προσέχοντας να αποφύγουν τις ανεπιθύμητες συναντήσεις. Την ώρα που οι γυναίκες θα ξάπλωναν για τον μεσημεριανό τους ύπνο και οι άντρες θα μαζεύονταν στο καφενείο να συζητήσουν για τα πολιτικά, την ώρα της κοινής ησυχίας, οι δυο τους θα κατέβαιναν στην Αλυκή, θα έπαιρναν τη βάρκα και θα ανοίγονταν με την Μπαμπαλού για την Αντίπαρο. Αυτό ήταν το σχέδιο και ήταν απλό – όλα τα καλά σχέδια είναι απλά. Το αργότερο στις τέσσερις το απόγευμα έπρεπε να βουτήξει στα ανοιχτά, έξω από το Δεσποτικό. Αν η Μπαμπαλού τον είχε πάρει είδηση να αδειάζει το ένα караφάκι μετά το άλλο στο καφενείο δεν θα τον άφηνε ποτέ να φύγει από το χωριό. Ο μοναχογιός της δεν προοριζόταν για τροφή στα ψάρια. Μπαμπαλού, Μπαμπαλού, θα την κάνουμε γι' αλλού, τραγούδησε ξανά μέσα του.

Μια απότομη κλίση προς τα κάτω ήταν αρκετή για να τιναχτεί. Η μεμβράνη που διαστελλόταν από ώρα μέσα στο κεφάλι του έσκασε. Παράξενα χρώματα αλλοίωσαν

την όρασή του. Μωβ, στα όρια του κόκκινου και μετά όλο το φάσμα των χρωμάτων ανάμεσα σε δυνατές λάμψεις. Οι κινήσεις του έγιναν ακόμη πιο αργές, η καρδιά του παραδιδόταν, ένας μυς που αδρανούσε. Τον βρήκαν με το κεφάλι τιναγμένο, γεμάτο χρώματα και σταματημένη καρδιά. Νεαρός ξεβράστηκε στην ακτή, θα πουν. Ένα σώμα που έσκασε από μέσα προς τα έξω, όχι από κάποια σφαίρα ή από κάποια ασθένεια. Ένα κεφάλι γεμάτο χρώματα που έσπασε ξαφνικά, ένας κουβάς που άδειασε στον βυθό.

Ένας πρωτόγνωρος θάνατος ή μήπως όχι; Δισεκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν με κάθε τρόπο που μπορούν να πεθάνουν. Κανένας θάνατος δεν είναι πρωτόγνωρος, σκέφτηκε – η σκέψη ότι όλοι οδεύουν στην ίδια κατεύθυνση με ελάχιστη πρωτοτυπία, τον εκνεύρισε. Οριζοντιώθηκε προσπαθώντας να ηρεμήσει. Ακινήσια. Ή σχεδόν. Πάλευε με ελάχιστες κινήσεις την άνωση και την ιδέα του θανάτου. Μ' αυτή τη σειρά. Μια σπείρα χωρίς άκρη, αυτό θα είναι το τέλος, υπέθεσε. Μπορούσε να αφηθεί στο μαύρο νερό, να σερβιριστεί ως ωραιότατο γεύμα στα ψάρια, στις έξυπνες μουρμούρες που αντάλασσαν πονηρές ματιές και να έχει κάτι γλυκό αυτή η παραίτηση και ταυτόχρονα κάτι μεγαλειώδες. Εκεί, στην άκρη της ζωής, όλα ήθελαν θάρρος κι ελάχιστη πρωτοτυπία. Το ξανασκέφτηκε. Ήταν αρκετά νέος κι ελάχιστα γενναίος.

Έλεγε το βαθύμετρο και το μανόμετρο παλεύοντας να διαβάσει τις ενδείξεις. Αναζητούσε κάτι να πιαστεί, μια σταθερά, τα νούμερα. Γι' αυτό υπάρχουν τα νούμερα, για να αρπάζεσαι όταν δεν μπορείς να βγάλεις άκρη – κάποιοι

ζουν χρόνια μόνο με τα νούμερα. Δεν κατάφερε να τα διαβάσει. Ζύγισε τις δυνάμεις του. Το αλκοόλ τον παρέλυε, βιαζόταν αργοπορώντας, κατέβαλε υπερπροσπάθεια για το ελάχιστο, φωτιά έκαιγε τον οισοφάγο του. Ο φακός δεν κατάφερε να φωτίσει το μεγάλο πουθενά που απλωνόταν μπροστά του. Μπορεί να μην έβλεπε ακόμη αυτό που έφαχνε, αλλά το ήξερε πως αν κατάφερε να συνεχίσει θα το εντόπιζε σύντομα. Έπρεπε να τελειώνει, να το βρει και να το βγάλει στην επιφάνεια. Θα το φόρτωνε στην Μπαμπαλού, θα επέστρεφαν στην ακτή και θα τα ξεχνούσε όλα, κυρίως την ξαφνική απελπισία που τον κυρίευε και τον τρόπο του βυθού.

Το είχε αποφασίσει ότι μετά απ' αυτή τη δουλειά θα εγκατέλειπε τη χώρα. Θα ξεφορτωνόταν τις αναμνήσεις του σαν μαύρες πέτρες που τις πετάει κάποιος στον γκρεμό – με την ελπίδα πως αναχωρεί για άγνωστο προορισμό, για να διαπιστώσει ότι κάθε φορά έφτανε ακριβώς στα ίδια. Όπως και να 'χε αυτή η δουλειά θα του άνοιγε τον δρόμο για να εγκαταλείψει το νησί του, τους φίλους, ακόμη και τον συνεργάτη του που τον περίμενε στην επιφάνεια, μεθυσμένος κι αυτός. Αναρωτήθηκε αν είχε αρχίσει να ανησυχεί ή αν εξακολουθούσε να πίνει γερμένος στην πλώρη, με τα ξύλα να τρίζουν δίπλα του και το κύμα να τον νανουρίζει. Μπορεί να χαμογελούσε ακόμη με κάποιο ανέκδοτο απ' αυτά που έλεγαν νωρίτερα όσο έπιναν, όσο το ραδιόφωνο στο καφενείο μετέδιδε τις δηλώσεις των πολιτικών αρχηγών για τις εκλογές που διεξάγονταν εκείνη τη μέρα.

Νωρίτερα, οι συγχωριανοί του ψήφισαν στο δημοτικό σχολείο και με το που μεσημέριασε άρχισαν να καβγαδίζουν μπροστά στην τηλεόραση του καφενείου. Οι δυο τους, στριμωγμένοι σε μια γωνιά, έπιναν κι έπιναν κι έπιναν, αδιαφορώντας για τις εκλογές και τις φωνές τους, προετοιμάζοντας το έδαφος για τον εφιάλτη που ζούσε τώρα. Δεν είχαν επιλέξει τυχαία αυτή τη μέρα που θα ήταν όλοι απασχολημένοι με τ' αποτελέσματα. Το κουβέντιασαν και είδαν ότι δεν θα εμφανιζόταν καλύτερη ευκαιρία από τη μεγάλη εκλογική μάχη της δεξιάς με τους σοσιαλιστές. Σιγά μην έδινε κανείς σημασία σε ένα σκάφος που θα ξεμάκραινε από το νησί. Ούτε αστυνομία ούτε λιμενικό στα πόδια τους. Αυτό ήταν, η εκλογική παράλυση των ημερών θα αποδεικνυόταν καλύτερη και από ούριο άνεμο. Έπρεπε να ανασυνταχθεί, να τελειώνει, να κάνει τη δουλειά και να εξαφανιστεί. Θα έμενε στο σπίτι του την επομένη, θα έτρωγε τις τελευταίες πίτες της Μπαμπαλούς, θα την φιλούσε σταυρωτά και μετά θα εξαφανιζόταν με την υπόσχεση να την ξαναδεί σε κάποιο χρόνο. Τόσο υπολόγιζε ότι θα του έπαιρνε να στήσει τη νέα του δουλειά και να επιστρέψει ξανά στο νησί.

Οι σκέψεις του διακόπηκαν όταν αντιλήφθηκε ξαφνικά μια σκιά να τον πλησιάζει από πίσω. Τι ήταν; Ή, μάλλον, ποιος ήταν; Σταμάτησε κάνοντας ένα νεύμα. Ο δύτες τον πλησίασε με ταχύτητα, χωρίς να χαιρετίσει. Αναδιπλώθηκε. Προσπάθησε να διακρίνει τα χαρακτηριστικά του. Κάποιος άγνωστος; Ο μεγάλος αγενής του βυθού; Και ο συντάιρός του στο σκάφος δεν είχε πάρει είδηση ή κάποιος τον είχε βγάλει από τη μέση; Οι παλμοί του

ανέβηκαν απότομα νιώθοντας τον κίνδυνο. Η απροθυμία του ξένου σώματος να ανταποδώσει το νεύμα πρόδιε την εχθρική του διάθεση. Ξέχασε τις προηγούμενες σκέψεις, την παραίτηση, τις παραισθήσεις του βυθού και τράβηξε ενστικτωδώς το μαχαίρι από την εσωτερική πλευρά της ζώνης του. Τέντωσε το αριστερό χέρι του επιδεικνύοντας το όπλο στον εχθρό που ολοκλήρωσε έναν πλήρη κύκλο γύρω του. Βρισκόταν στην καρδιά ενός απειλητικού σχήματος, στο κέντρο ακριβώς, εκεί που συναντά κανείς φυτεμένο συνήθως τον στόχο.

Έκανε μια απότομη στροφή, πέρασε ξανά το μαχαίρι στη ζώνη κι ανέπτυξε ταχύτητα επιχειρώντας να απομακρυνθεί. Το κυνηγητό κράτησε για ώρα, δεν μπορούσε να πει πόση, αφού ο χρόνος ήταν πιο ρευστός κι απ' το νερό που τους τύλιγε. Δυο ψάρια που κυνηγιόντουσαν, αναθρεμμένα με θυσίες και στερήσεις για να φαγωθούν μεταξύ τους. Η μαύρη σκιά πίσω του έκανε απότομες κινήσεις επιχειρώντας να τον κυκλώσει, καταλαβαίνοντας ότι είχε ήδη χάσει τον προσανατολισμό του. Υπό την επήρεια του αλκοόλ η αποστολή του αντιπάλου έμοιαζε εύκολη. Σε δευτερόλεπτα τον είδε από πάνω του και μετά πίσω του και, σε ελάχιστο χρόνο, κάτω από την κοιλιά του, να σέρνεται ανάμεσα σε φύκια. Το σχήμα του νερού γύρω από τον αντίπαλο τον ξεγελούσε, ένα θέατρο σκιών, υδάτινα φαντάσματα ξεπηδούσαν από το άγνωστο σώμα. Όλο το μυστήριο του κόσμου ήταν εκεί. Πώς θα γλίτωνε; Ίσως αν ανέβαινε στην επιφάνεια; Το ήξερε όμως ότι δεν μπορούσε να κινηθεί με ταχύτητα προς τα πάνω. Η απότομη άνοδος

θα τον ξεπάστρευε μεμιάς – το γνώριζε και ο εχθρός που είχε στήσει τρελό χορό γύρω του. Βρισκόταν μπλεγμένος σ' έναν λαβύρινθο χωρίς τοίχους, μ' έναν άγνωστο που τον κυνηγούσε. Τα φάρια έχουν την πλευρική γραμμή γι' αυτή τη δουλειά, τη λεγόμενη έκτη αίσθηση των υδρόβιων που τους επιτρέπει να ανιχνεύουν εγκαίρως την κίνηση του νερού. Η δικιά του έκτη αίσθηση δεν υπήρχε ή αν υπήρχε, δεν του έστελνε κανένα σήμα.

Παρά τον πανικό του συνέχισε να κολυμπάει κάνοντας ελιγμούς, μέχρι που κάποια στιγμή έχασε τον εχθρό από το οπτικό του πεδίο. Το σκοτάδι τον κατάπιε. Σταμάτησε. Είχε καταφέρει να του ξεφύγει; Καθάρισε τη μάσκα του φέρνοντας μερικές γρήγορες σβούρες γύρω από τον εαυτό του. Ότι δεν βλέπεις δεν παύει να υπάρχει, επαναλάμβανε μέσα του. Μήπως η επήρεια του αλκοόλ στον βυθό τον τρέλαινε; Μήπως πάλευε όντως μ' ένα φάντασμα; Μήπως τον κυνηγούσε το μεγάλο τίποτα, το ίδιο το μυαλό του; Όσο κι αν στριφογύριζε, δεν κατάφερνε να δώσει μια ικανοποιητική απάντηση. Ο αντίπαλος είχε εξαφανιστεί στο υδάτινο χάος, όπως είχε έρθει. Κοίταξε ξανά το βαθύμετρο. Ίσως τρελαινόταν. Αυτό ήταν. Μπορούσε πλέον να δει τις ενδείξεις, ο φόβος είχε διορθώσει την όρασή του. Βρισκόταν στα σαράντα μέτρα. Στο πιο βαθύ σημείο. Τι έπρεπε να κάνει;

Όταν σήκωσε ξανά το βλέμμα του καμία ερώτηση δεν είχε σημασία. Το μεγάλο πουθενά είχε ανοίξει τις πόρτες του για να πεταχτεί ο εχθρός μπροστά του. Το πρόσωπό του φαινόταν καθαρά πλέον. Όχι, δεν ήταν ψευδαίσθηση, δεν μπορεί η ψευδαίσθηση να είναι τόσο καθαρή, δεν μπορεί η

τρέλα να είναι τόσο απτή, σκέφτηκε. Πίσω από τη μάσκα και τα φουσκωμένα χείλια κατάφερε επιτέλους να δει τα χαρακτηριστικά του άνδρα που τον κυνηγούσε. Ήταν ο συνεργάτης του. Ο συνεργάτης του; Τι δουλειά είχε εκεί κάτω; Μα ήταν τελείως ανόητος; Αν ήταν έξω απ' το νερό θα έβαζε μια φωνή – το πρώτο που κάνουν οι άνθρωποι σε τέτοιες περιπτώσεις είναι να επιτεθούν στη σιωπή και μετά στον αντίπαλο, αλλά ο βυθός δεν άφηγε αυτό το περιθώριο, οπότε τα πράγματα πέρασαν αυτομάτως στο δεύτερο στάδιο.

Κινήθηκε προς το μέρος του και τότε είδε ότι το ψαρντούφεκο –το δικό του χειροποίητο ξύλινο ψαρντούφεκο που το είχε αφήσει στο σκάφος και δεν έπρεπε ποτέ να στρέφεται εναντίον του– ήταν οπλισμένο και τον σημάδευε στον λαιμό. Ο συνεργάτης του είχε αποφασίσει να τον βγάλει από τη μέση. Γι' αυτό τον μέθυσε νωρίτερα, σερβίροντας το ένα ποτηράκι μετά το άλλο ανάμεσα σε ανέκδοτα. Προφανώς έκανε ότι έπινε όσο έστηνε την παγίδα του. Όση ώρα χλεύαζαν τους γέρους που τσακώνονταν για τα αποτελέσματα των εκλογών, εκείνος χλεύαζε από μέσα του την εμπιστοσύνη που του έδειχνε. Αν μπορεί κανείς να βρει κάτι καλό στην κοροϊδία, είναι ότι παγώνει άμεσα κάθε συναισθηματικό ενδιασμό, όπως ο γιατρός που ψεκάζει με σπρέι στη θερμή περιοχή του τραύματος ενός αθλητή. Θα έλεγε κανείς ότι η κοροϊδία είναι το ισχυρότερο σπρέι που μπορεί να πέσει στην περιοχή των συναισθημάτων για να ξαναρχτεί κανείς, καινούριος στην αρένα, απαλλαγμένος απ' όσα ένιωθε νωρίτερα. Γι' αυτό και οι πιο αποτελεσματικοί χωρισμοί γίνονται αμέσως μετά την αποκάλυψη της απάτης.

Έπρεπε να το περιμένει. Ένας απατεώνας βρισκόταν απέναντί του, ένα μοχθηρό ζώο που ετοιμαζόταν να τον σκοτώσει για λίγα χρήματα παραπάνω, ένας ηλίθιος που τον σημάδευε σαν να ήταν ψάρι. Ψάρι; Όχι, δεν ήταν κανένα ηλίθιο ψαράκι, ήταν ένα άγριο θηλαστικό. Ο συνεργάτης του δεν είχε καταλάβει ότι τα έβαζε με λάθος άνθρωπο και ότι η κοιλιά της Μπαμπαλούς είχε ξεβράσει έναν φονιά. Τράβηξε το μαχαίρι και κινήθηκε εναντίον του. Ο αντίπαλος πρόφτασε να πατήσει τη σκανδάλη πετυχαίνοντάς τον στον μηρό. Ο πόνος τέντωσε ξανά τη μεμβράνη στο κεφάλι του, όμως δεν στάθηκε αρκετός για να τον σταματήσει. Μ' έναν ελιγμό, μια χορευτική κίνηση που κατέληξε σε τίναγμα, κάρφωσε το μαχαίρι του στην κοιλιά του αντιπάλου που δεν πρόφτασε να τον αποφύγει. Η θέα του πηχτού υγρού που τύλιξε το χέρι του τον ζάλισε, όμως όχι τόσο ώστε να σταματήσει. Μια δεύτερη μαχαιριά στο στήθος του εχθρού, καρφωτή, και μετά μια τρίτη και μια τέταρτη, όλες περιποιημένες κι αθόρυβες, όπως επέβαλαν οι νόμοι του νερού. Το αίμα έτρεχε πηχτό, τυλιγόταν γύρω τους, δεν διαλύοταν. Τον εξουδετέρωσε. Κανένας ήχος. Σιωπή. Καμία αγριότητα. Λίγες φουσαλίδες κι ένα τίναγμα. Βρισκόταν σε μια περιοχή σκοτεινή και απάτητη κι όμως ήταν σαν να είχε ξαναβρεθεί, σαν να ήξερε ακριβώς τι έπρεπε να κάνει. Το παράλογο της ύπαρξης αγκαλιασμένο με το παράλογο της ανυπαρξίας. Κράτησε σταθερά το ξένο κεφάλι με το δεξί του χέρι. Ο αντίπαλος ήταν πλέον μια μαριονέτα στην αγκαλιά του. Με το αριστερό του χέρι κατάφερε μια μαχαιριά από άκρη σε άκρη στον λαιμό, σκίζοντας την καταδυτική στολή. Με μια

δεύτερη, πιο καλά ζυγισμένη, του έκοψε βαθιά το λαρύγγι. Εκεί που τέλειωνε ο εχθρός, άρχιζε το κενό. Καμία αντίδραση, κανένας ήχος. Ένα ακόμη τίναγμα και η ζωή του άλλου χύθηκε οριστικά δίπλα του. Οι δυο ασημένιες μουρμούρες, σιωπηλοί μάρτυρες, παρέκαμψαν την κηλίδα που απλωνόταν γύρω από τα αγκαλιασμένα σώματα. Το αίμα έρρεε, ρυάκι μέσα σε ρευστό. Αναρωτήθηκε πόση ώρα θα έπαιρνε να διαλυθεί κι αν στην επιφάνεια έφτανε κάποιο σημάδι της υποβρύχιας αγριότητας. Ήταν μάλλον απίθανο – ποτέ, κανένας θάνατος στον βυθό δεν αναστάτωσε την επιφάνεια.

Έμεινε μερικά δευτερόλεπτα ακίνητος κρατώντας το άψυχο σώμα σφιχτά κολλημένο πάνω του, αναποφάσιτος, μέχρι να εντοπίσει το κατάλληλο σημείο στον πυθμένα. Μια εσοχή στα βράχια ίσως, κάπου που θα μπορούσε να παγιδεύσει τα κάτω άκρα ή το κεφάλι. Η αναζήτηση δεν κράτησε πολύ. Η ξαφνική διαύγειά του και μια απότομη στύση τον τρόμαξαν περισσότερο κι από τον φόνο. Η αδρεναλίνη έκανε τη δουλειά της και οι κινήσεις του είχαν την ακρίβεια τελετουργίας.

Κατάφερε χωρίς δυσκολία να στριμώξει το κεφάλι και τους ώμους στην τρύπα ενός μαύρου βράχου. Δεν χρειάστηκε πολλή ώρα για να πλέξει τα δέκα μέτρα του σχοινού που κουβαλούσε γύρω από το άψυχο σώμα. Τρεις γάντζοι καρφώθηκαν στο χείλος της τρύπας. Το σχοινί τεντώθηκε με επιδέξιους κόμπους, εξασφαλίζοντας ότι το νεκρό σώμα δεν θα ανέβαινε στην επιφάνεια. Όταν τέλειωσε, το κίτρινο σχοινί τύλιγε τον κορμό του συνεργάτη του σαν ιστός υποβρύχιας αράχνης. Με το μαχαίρι έσκισε τη στολή του

εχθρού σε διάφορα σημεία. Τα ψάρια θα αναλάμβαναν τα υπόλοιπα και σε μερικές μέρες, σε μερικές βδομάδες, δεν θα απέμενε τίποτα. Μόνο ένα κίτρινο κουκούλι άδειο που θα τύλιγε σφιχτά τα ξέφτια του καταδυτικού εξοπλισμού και ίσως κάποια κόκκαλα.

Καθώς απομακρυνόταν είδε τα πόδια του θύματος με τα βατραχοπέδιλα να αιωρούνται. Μπαμπαλού, Μπαμπαλού, θα την κάνουμε γι' αλλού. Η μέση του όπως τεντωνόταν έσπαγε στα δύο. Μια αφύσικη στάση αποχαιρετισμού την οποία δεν θα ξεχνούσε για καιρό. Μια σκιά με το κεφάλι φυτεμένο στην πέτρα και τα άκρα να πάλλονται, παγιδευμένα χέλια. Έκτοτε όποτε κοιτούσε τα χέρια των ανθρώπων γύρω του έβλεπε δυο μαύρα χέλια που στην πρώτη ευκαιρία θα τον έβγαζαν από τη μέση. Μπαμπαλού, Μπαμπαλού, θα την κάνουμε γι' αλλού.

Κοίταξε την καρφωμένη στον μηρό του βέργα. Ήξερε πως όσο κι αν βιαζόταν να την ξεφορτωθεί, δεν έπρεπε να την τραβήξει. Μάζεψε το ψαροντούφεκο κι ανέβηκε στην επιφάνεια του νερού σχετικά γρήγορα, πιο γρήγορα απ' όσο επιτρεπόταν. Έβγαλε τον αναπνευστήρα απότομα και πήρε βαθιές ανάσες επιπλέοντας ανάσκελα, με τη βέργα να προεξέχει, ξένο σώμα καρφωμένο ακόμη στο δικό του. Ξεφορτώθηκε με αργές κινήσεις τον καταδυτικό εξοπλισμό. Τα σύννεφα πύκνωναν, ένα μαύρο ταβάνι ετοιμαζόταν να σκάσει στο κεφάλι του. Καταιγίδα. Οι αρθρώσεις του πονούσαν και ο μηρός του έδινε σουβλιές, όμως ήταν ακόμη ζωντανός. Δεν υπήρχε κανείς γύρω. Η σχισμή του ορίζοντα έτρεμε, τα ουράνια και τα επίγεια μπερδεύονταν.

Εντόπισε το σκάφος στο βάθος και κολύμπησε ανάσκελα με αργές κινήσεις. Τ' αυτιά του βούιζαν, ζαλιζόταν. Ένα μπουμπουνητό. Ο κόσμος μια υδάτινη σφαίρα με ρευστά όρια που περιστρεφόταν με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Είχε χάσει την αίσθηση της ισοροπίας και σίγουρα δεν άκουγε καλά από το δεξί του αυτί. Όταν ανέβηκε στο σκάφος δεν μπόρεσε να δει ότι τα μαλλιά του είχαν ήδη ασπρίσει. Το ίδιο είχε πάθει και η μάνα του, όταν έχασαν τον πατέρα του. Ήταν μόλις δέκα ετών όταν προσπάθησε να του εξηγήσει ότι η καρδιά του πατέρα του σταμάτησε αιφνιδίως. Τον κάθισε κάτω απ' το κέντημα με το πλοίο στον καναπέ του σαλονιού –λες κι αν ήταν κάπου αναπαυτικά το νέο θα έσκαγε με λιγότερη φόρα πάνω του– και του ανακοίνωσε πως οι καρδιές μοιάζουν καμιά φορά με ρολόγια που σταματάνε να χτυπάνε. Κατάλαβε τότε ότι ο χρόνος συνεχίζει και χωρίς ρολόγια, ο χρόνος μπορεί να προχωράει μια χαρά και χωρίς τις σταματημένες καρδιές.

Το βράδυ μετά την κηδεία του πατέρα του, η Μπαμπαλού ξάπλωσε μόνη της στο διπλό κρεβάτι και το επόμενο πρωί ορχιζόταν ότι το δωμάτιο μύριζε όλη τη νύχτα γιασεμί, τόσο που δεν μπορούσε να κοιμηθεί από την έντονη μυρωδιά του. Όταν κοιτάχτηκε στον καθρέφτη συνειδητοποίησε ότι στο κρανίο της φύτρωνε άσπρο μπαμπάκι. Τα μαύρα, τα γυαλιστερά μαλλιά της είχαν μεταλλαχθεί σε κάτι που έμοιαζε με αφράτο σύννεφο. Όταν έψαξε λίγο καλύτερα, εντόπισε τα λευκά πέταλα στο κάτω μέρος της μαξιλαροθήκης του άντρα της και τότε πίστεψε ότι το γιασεμί της άσπρισε τα μαλλιά. Της καρφώθηκε η ιδέα ότι

ο άντρας της, που αγαπούσε αυτό το φυτό όσο κανένα άλλο, φρόντισε για τον τελετουργικό αποχαιρετισμό, διαισθανόμενος τον επικείμενο θάνατό του. Ο μοναχογιός της την άφησε να πιστεύει την ιστορία. Δεν της ομολόγησε ποτέ ότι τα πέταλα τα μάζεψε εκείνος για να τα βάλει στο μαξιλάρι δίπλα της. Η μάνα του μπορούσε πια να περιγράφει το συμβάν σε όλο τον κόσμο. Έλεγε ότι στα πρώτα τους ραντεβού ο πατέρας του εμφανιζόταν πάντα μ' έναν μικρό ανθό τον οποίο της πρόσφερε και ότι έπρεπε να το περιμένει πως θα εξαφανιζόταν με τον ίδιο τρόπο. Είχε μια αρμονία όλο αυτό και σύντομα θα εξελισσόταν σε μια ιστορία που θα κυκλοφορούσε σε όλο το χωριό. Με τον καιρό το γιασεμί και η μυρωδιά του έγιναν συνώνυμα του πατέρα του. Ήταν σαν να τον φύτεψε ο ίδιος στη μαξιλαροθήκη και μετά στην αυλή, να ανθίζει και να σκορπίζεται στον αέρα. Ο μύθος ήταν τόσο ωραίος που άνθιζε κι αυτός από στόμα σε στόμα. Έφτασε μάλιστα στο σημείο να τον πιστεύει και ο ίδιος, παρόλο που ήξερε πώς είχαν γίνει τα πράγματα. Κατάλαβε ότι η αλήθεια είναι περιττή ιδιότητα στον μύθο – όσο μεγαλύτερη η δόση αλήθειας, τόσο λιγότερο πειστικός γίνεται ο μύθος.

Το μπαμπάκι πλέον στόλιζε το δικό του κρανίο. Είκοσι εφτά χρονών γέρος, με το ίδιο παράξενο σουβενίρ στο κεφάλι του. Η ιστορία επαναλαμβάνόταν. Ένας συνηθισμένος θάνατος. Ένας ασυνήθιστος θάνατος. Τι σημασία είχε; Ένας θάνατος που δεν θα ερχόταν ποτέ στην επιφάνεια.

Ο βυθός μέσα του και γύρω του θα κατάπινε τα πάντα.